

2018-32-0152-00161

Skrivelse af 1. marts 2018 fra Nordjyllands Politi

Ved kontrol i to svinebesætninger fandt embedsdyrlægen en so i faresti med svære skuldersår på højre og venstre skulder, samt flere halte slagtesvin i almindelige stier sammen med raske svin. Ved opfølgende kontrol i besætningerne fandtes mange slagtesvin med store navle- og lyskebrok, heraf nogle med sår, flere svært halte svin og et nedstemt svin med hjernebetændelse. De syge svin gik i stier med betongulv blandt raske svin.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Finder rådet at besætningsejer/driftsleder ved at lade grisene, beskrevet i forbindelse med kontrolbesøget den 25. marts 2015, gå i besætningen med de anførte lidelser gennem flere uger - uden at aflive dyrene eller sørge for at de fik en sufficient behandling og uden at dyrene blev adskilt fra øvrige dyr i sygesti, derved har undladt at behandle et eller flere dyr omsorgsfuldt og forsvarligt, herunder beskyttet dem bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe?

Svar ad 1:

Det fremgår af anmeldelse af 25. juni 2015, at embedsdyrlægen ved kontrolbesøg i to besætninger med henholdsvis søer og slagtesvin observerede flere syge dyr, der ikke var håndteret.

So nr. 1:

Soen, der var under middel i huld, stod i farestalden på en gummimåtte. *"Soen havde ifølge so-kort faret med 16 levedefødte grise den 7. marts 2015... Ved inspektion af soen lå denne i brystleje eller stod op og var tilsyneladende i upåvirket almenbefindende.*

På venstre skulder fandtes et sår, der opmålt med skuldersårsmåler klassificeres som svært skuldersår ... Såret var endvidere omgivet af en volddannelse (arvæv). Soen udviste smertereaktion ved undersøgelse (palpation) af skuldersåret, hvorved soen blev urolig og forsøgte at afværge undersøgelse af såret ved at rejse sig op og komme væk.

På højre skulder fandtes et sår, der opmålt med skuldersårsmåler klassificeres som svært skuldersår. Såret var endvidere omgivet af en volddannelse (arvæv). Soen udviste ligeledes smertereaktion ved palpation af skuldersåret.

I og omkring begge sår var huden omkring såret rød, varm og hævet. I såret på venstre skulder sås pus i selve såret."

Soen blev aflivet under besøget, og materiale fra højre og venstre skulder sendt til patoanatomisk undersøgelse på Sektion for Patologi, Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab, KU SUND, der fandt følgende:

"Ved inspektion af begge præparater fandtes en ulceration (et sår) lateralt (på ydersiden af) i hver skulderregion. Begge sår målte ca. 6 x 7 cm i diameter, var skorpebelagte og omgivet af en fortykket volddannelse.

Efter transversal (tværgående) gennemskæring af skuldersårene fandtes begge at strække sig ned til skulderbladets knude (tuber spina scapula). Begge sår var til siderne og mod den underliggende

knogle omgivet af ca. 1,5 cm tykt bindevæv, og ud fra tuber spina scapula fandtes desuden nydannet knoglevæv.

På baggrund af dybden af sårene samt tilstedeværelsen af nydannet binde- og knoglevæv vurderes begge skulderegioner at være sæde for et grad 3 skuldersår efter den patoanatomiske skala. Efter den kliniske skala er der tale om grad 2 skuldersår (svære skuldersår). Forandringerne vurderes at have en alder på flere uger.”

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte og det medsendte billedmateriale til grund, finder Rådet, at soens situation for længst skulle have været afhjulpnet for udvikling af sårannelserne, som under udviklingen har medført høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved, at soen, da sårene opstod, blev opstaldet i sygeboks med et tykt lag strøelse eller blev aflivet, da det kunne konstateres, at gummimåtten ikke kunne forhindre udviklingen af sårene.

Soen har endvidere ikke været behandlet omsorgsfuldt, eller huset og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Det fremgår endvidere af anmeldelsen, at embedsdyrlægen ved gennemgang af slagtesvinebesætningen observerede fem syge slagtesvin:

Slagtesvin nr. 1:

”Slagtesvinet var opstaldet i en almindelig sti ... uden blødt leje med øvrige svin. Svinet var i normalt huld, men var springhalt på det venstre forben. Benet var meget hævet omkring albueleddet, der var et sår på udvendig side af benet og en byld bag albuen...

Ved undersøgelse af benet fandtes at området omkring underben og albue var hævet og hævelsen var fast. På den udvendige side på denne hævelse fandtes et sår, hvor huden var gennembrudt... Bag albuen kunne der konstateres en byld ..., som ved tryk var blød og eftergivende...”

Slagtesvinet blev aflivet under besøget, og venstre forben blev sendt til patoanatomisk undersøgelse på Sektion for Patologi, Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab, KU SUND, der fandt følgende:

”Ved inspektion af benet fandtes en fast hævelse af albueområdet. En ulceration (et sår) fandtes lateralt for albueleddet (på ydresiden) målende ca. 6 x 5 cm i diameter. Såret var skorpebelagt, og under såret fandtes nydannet bindevæv på ca. 1 cm tykkelse. Distalt for (nedenfor) albueleddet, lokaliseret ventralt på benet (på undersiden), fandtes en fluktuerende hævelse, som målte ca. 10 x

10 x 15 cm. Ved gennemskæring af hævelsen fandtes denne at indeholde ca. 200 mL pus (betændelse). Abscessen (bylden) var omgivet af en ca. 2 cm tyk bindevævskapsel.

Efter saggital (længdegående) gennemsavning af benet fandtes albueleddet udfyldt af nydannet bindevæv. Omkring leddet (periartrikulært) fandtes ca. 2 cm nydannet bindevæv (fibrosering) og ca. 0,5 cm nydannet knoglevæv. Muskulaturen omkring albueleddet fandtes atrofieret (svind af muskelvæv). Ved åbning af albueleddet fandtes leddet ulcereret (med sårdannelse).

Albueleddet er sæde for en kronisk, ulcerativ arthritis med intra- og periartrikulær fibrosering og knoglenydannelse, samt periartrikulær muskelatrofi, abscesdannelse og sårdannelse. På baggrund af mængden af nydannet bindevæv omkring og i albueleddet, samt de omkringliggende væv, vurderes alle forandringerne at have en alder på flere uger.”

Slagtesvin nr. 2:

”Slagtesvinet var opstaldet i en almindelig sti... uden blødt leje med øvrige svin. Svinet var i normalt huld, men var støttehalt på det venstre forben. Benet var meget hævet omkring albueleddet, der var et sår på udvendig side af benet...

Ved undersøgelse af benet fandtes at området omkring underben og albue var hævet. Der var en stor byld dannelse i området... i randen af bylden sås en sårdannelse, hvor huden var gennembrudt. Bylden var ved tryk blød og eftergivende...”

Slagtesvinet blev aflivet under besøget, og venstre forben blev sendt til patoanatomisk undersøgelse på Sektion for Patologi, Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab, KU SUND, der fandt følgende:

”Ved inspektion af benet fandtes området omkring albueleddet fortykket. En ulceration (et sår) målende ca. 4 x 2 cm i diameter, fandtes lokaliseret lateralt på benet (på ydersiden) ud for albueleddet. Distalt for (nedenfor) såret fandtes en fluktuerende hævelse, som målte ca. 10 x 10 x 15 cm. Ved gennemskæring af hævelsen fandtes denne at indeholde ca. 150 mL pus (betændelse). Abscessen (bylden) var omgivet af en ca. 1,5 cm tyk bindevævskapsel.

Efter saggital (længdegående) gennemsavning af benet fandtes albueleddet udfyldt af nydannet bindevæv. Omkring leddet (periartrikulært) fandtes op til ca. 6 cm nydannet bindevæv (fibrosering) og ca. 0,5 cm nydannet knoglevæv. Muskulaturen omkring albueleddet fandtes atrofieret (svind af muskelvæv). Ved åbning af albueleddet fandtes leddet ulcereret (med sårdannelse). Distalt i humerus (i den nederste del af overarmsknoglen) fandtes et hulrum målende ca. 0,5 cm i diameter, som var udfyldt af pus.

Den distale humerus er sæde for kronisk osteomyelitis (knoglemarvsbetændelse). Albueleddet er sæde for en kronisk, ulcerativ arthritis med intra- og periartrikulær fibrosering og knoglenydannelse, samt periartrikulær muskelatrofi, abscesdannelse og sårdannelse. På baggrund af mængden af nydannet bindevæv omkring og i albueleddet, samt i de omkringliggende vævsstrukturer, vurderes alle forandringerne at have en alder på flere uger.”

Slagtesvin nr. 3

”Slagtesvinet var opstaldet i en almindelig sti ... uden blødt leje med øvrige svin. Svinet var i normalt huld, men var springhalt på det højre forben. Benet var meget hævet omkring albueleddet. På forknæet havde svinet et stort sår. Det var tydeligt, at benets muskulatur var formindsket som tegn på, at benet var ufunktionsdygtigt...

Ved undersøgelse af benet fandtes at området omkring underben og albue var hævet og hævelsen var fast. Ud for albuen fandtes en byld.. På forknæet fandtes et åbent sår med voldsom volddannelse af arvæv og dødt (nekrotisk) væv... ”.

Slagtesvinet blev aflivet under besøget, og højre forben blev sendt til patoanatomisk undersøgelse på Sektion for Patologi, Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab, KU SUND, der fandt følgende:

”Ved inspektion af benet fandtes en ulceration (et sår) målende ca. 2 x 2 cm i diameter, lokaliseret dorsalt på benet (på forsiden), proximalt for (over) forknæet. Ud for albueledet, der var fast fortykket, fandtes en fluktuerende hævelse, som målte ca. 5 x 5 x 5 cm. Ved gennemskæring af hævelsen fandtes denne at indeholde ca. 20 mL pus (betændelse). Abscessen (bylden) var omgivet af en ca. 1 cm tyk bindevævskapsel.

Efter saggital (længdegående) gennemsavning af benet fandtes albueledet udfyldt af ca. 4 cm tykt nydannet bindevæv, samt pus (ledbetændelse). Omkring leddet (periartrikulært) fandtes op til ca. 2-3 cm nydannet bindevæv (fibrosering) og ca. 0,5 cm nydannet knoglevæv. Der fandtes desuden fistulært opbrud fra ledbetændelsen (opbrud gennem en kanal i bindevævet) til såret ved forknæet. Såret havde en dybde på ca. 4 cm. Muskulaturen omkring albueledet fandtes atrofieret (svind af muskeltvæv). Ved åbning af albueledet fandtes leddet ulcereret (med sårdannelse).

Albueledet er sæde for en kronisk, ulcerativ arthritis med fistulært opbrud, samt intra- og periartrikulær Fibrosering og knoglenydannelse. Højre forben var desuden sæde for muskel atrofi og periartrikulær abscesdannelse.

På baggrund af mængden af nydannet bindevæv omkring og i albueledet, samt de øvrige vævsstrukturer, vurderes alle forandringerne at have en alder på flere uger.”

Slagtesvin nr. 4

”Slagtesvinet var opstaldet i en almindelig... uden blødt lege med øvrige svin. Svinet var i normalt huld, men var springhalt på det højre bagben. Benet var meget hævet omkring haseledet. I huden på ydersiden af haseledet var huden afslidt... Det var tydeligt, at benets muskulatur var formindsket som tegn på, at benet var ufunktionsdygtigt...

Ved undersøgelse af benet fandtes at området omkring haseledet var hævet og hævelsen var fast. Ved indsnit på området udfor haseledet fandtes en byld... Omkring leddet fandtes en voldsom volddannelse af arvæv... ”.

Slagtesvinet blev aflivet under besøget, og højre bagben blev sendt til patoanatomisk undersøgelse på Sektion for Patologi, Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab, KU SUND, der fandt følgende:

”Ved inspektion af benet fandtes området omkring haseledet fast fortykket. En fluktuerende hævelse målende ca. 5 x 5 x 5 cm, fandtes lokaliseret lateralt for hasen (på ydresiden). Ved gennemskæring af hævelsen fandtes denne at indeholde ca. 100 mL pus (betændelse). Abscessen (bylden) var omgivet af en ca. 2 cm tyk bindevævskapsel.

Efter saggital (længdegående) gennemsavning af benet fandtes haseledet udfyldt af nydannet bindevæv. Omkring leddet (periartrikulært) fandtes op til ca. 3-4 cm nydannet bindevæv (fibrosering) og ca. 0,5 cm nydannet knoglevæv. Muskulaturen omkring knæledet fandtes atrofieret (svind af muskeltvæv). Ved åbning af haseledet fandtes leddet ulcereret (med sårdannelse).

Haseleddet er sæde for en kronisk, ulcerativ arthritis med intra- og periartrikulær fibrosering og knoglenydannelse, samt periartrikulær muskelatrofi og abscesdannelse.

På baggrund af mængden af nydannet bindevæv omkring og i haseleddet vurderes alle forandringerne at have en alder på flere uger.”

Slagtesvin nr. 5

”Slagtesvinet var opstaldet i en almindelig sti... uden blødt leje med øvrige svin. Svinet var i normalt huld, men var støttehalt på det højre bagben. Benet var meget hævet omkring knæ- og haseled. Det var tydeligt, at benets muskulatur var formindsket som tegn på, at benet var ufunktionsdygtigt.

Ved undersøgelse af benet fandtes at området omkring knæ- og haseled var meget hævet. Ved indsnit på området udfor haseleddet fandtes en byld... Omkring leddet fandtes en voldsom volddannelse af arvæv... ”.

Slagtesvinet blev aflivet under besøget, og højre bagben blev sendt til patoanatomisk undersøgelse på Sektion for Patologi, Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab, KU SUND, der fandt følgende:

”Ved inspektion af benet fandtes to faste og fluktuerende hævelser. Den ene målte ca. 10 x 5 x 5 cm og var lokaliseret lateralt for knæet (på ydresiden). Den anden målte ca. 5 x 5 x 5 cm og var lokaliseret lateralt for hasen.

Efter saggital (længdegående) gennemsavning af benet fandtes multiple abscesser (bylder) i hele benet. To af disse svarede til de to fast fluktuerende hævelser lokaliseret inden gennemskæring af benet. Abscesserne målte op til ca. 15 cm i diameter og indeholdt op til ca. 300 ml pus.

Absceskapslerne bestod af bindevæv og målte op til ca. 1 cm i tykkelsen.

Knæleddet var udfyldt af nydannet bindevæv. Omkring leddet (periartrikulært) fandtes blødning, samt op til ca. 10 cm nydannet bindevæv (fibrosering) og ca. 0,5 cm nydannet knoglevæv.

Muskulaturen omkring knæleddet fandtes atrofieret (svind af muskelvæv). Ved åbning af knæleddet fandtes leddet ulcereret (med sårdannelse).

Knæleddet er sæde for en kronisk, ulcerativ arthritis med intra- og periartrikulær fibrosering og knoglenydannelse, samt periartrikulær muskelatrofi og abscesdannelse.

På baggrund af mængden af nydannet bindevæv omkring og i knæleddet vurderes alle forandringerne at have en alder på flere uger.”

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet finder, at slagtesvinenes lidelser har været tydelige og let erkendelige ved det daglige tilsyn med udpræget gangbesvær samt lednære hævelser og sår. Svinenes situation skulle for længst have været afhjulpet i besætningen, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved, at de, da

lidelsen opstod, var blevet isoleret i sufficient indrettet sygesti med et tykt lag strøelse, tilset af en dyrlæge og behandlet eller aflivet.

Lægges ovennævnte og det medsendte billedmateriale til grund, finder Rådet, at de fem slagtesvin, med kronisk ledbetændelse i hhv. for- eller bagben medførende omfattende forandringer i og omkring leddene, herunder ulcerationer, fibrosering, knogledannelse og abscessdannelse, ved at være holdt i almindelige stier i besætningen blandt raske svin og ikke ved det daglige tilsyn være underlagt tilstrækkelig omhyggelig, løbende vurdering og rettidig indgriben, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til deres behov.

Rådet vil karakterisere forholdene som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

I bekræftende fald, finder rådet da, at et eller flere svin derved har været behandlet uforsvarligt, eller grovere uforsvarligt?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Finder rådet at besætningsejer/driftsleder ved at undlade at sørge for at brokgrisene og syge grise, beskrevet i forbindelse med tilsynsbesøget den 8. marts 2016, gå i besætningen med de anførte lidelser, uden at adskille dyrene i sygesti, derved har undladt at behandle dyrene omsorgsfuldt og forsvarligt, herunder beskyttet dem bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe?

Svar ad 3:

Det fremgår af anmeldelse af 14. april 2016, at embedsdyrlægen ved opfølgende kontrol i slagtesvinebesætningen observerede mindst 19 grise med store brok blandt raske dyr i almindelige stier med betongulv. *"I alle de anvendte staldafsnit var der grise med store brok i forhold til grisens størrelse... Under besøget blev alle grise med store brok markeret med blå spray... herefter undersøgt for slidsår på broksækken... 7 af grisene havde sår på broksækken som følge af slid fra det hårde underlag eller tråd fra stifæller. 4 af grisene blev aflivet under besøget, da slidsårene havde kronisk karakter."*

Det fremgår endvidere af sagsoplysningerne, at tre grise med meget store brok med dybe slidsår, og to grise med meget store lyskebrok med slidsår, blev fundet aflivet i stalden. Embedsdyrlægen vurderede, at lyskebrokkene har været til gene for dyrene i live.

Endelig fremgår det af anmeldelsen, at embedsdyrlægen observerede en nedstemt, sløv og slingrende gris, der gik ukoordineret rundt i en almindelig sti blandt andre dyr, og i to andre almindelige stier blandt øvrige dyr i alt tre grise, der var svært støttehalte på henholdsvis både højre forben og højre bagben, på højre forben og på højre bagben.

Rådet finder, at lidelserne har været tydelige og let erkendelige ved det daglige tilsyn med store

navle- og lyskebrok, støttehalthed og tydeligt påvirket almenbefindende, og skulle have været afhjulpet på et tidligere tidspunkt, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved, at dyrene var blevet isoleret i sufficient indrettet sygesti med et tykt lag strøelse, tilset/behandlet af en dyrlæge eller aflivet før lidelserne fik det beskrevne omfang.

Lægges ovennævnte og det medsendte billedmateriale til grund, finder Rådet, at grisene med de tilstedeværende lidelser, ved at være holdt i almindelige stier i besætningen blandt raske dyr og ikke ved det daglige tilsyn være underlagt tilstrækkelig omhyggelig, løbende vurdering og rettidig indgriben, samlet set har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til deres behov.

Rådet vil samlet set karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 4:

I bekræftende fald, finder rådet da, at et eller flere svin derved har været behandlet uforsvarligt, eller grovere uforsvarligt?

Svar ad 4:

Se svar ad 3.

Spørgsmål 5:

Finder rådet at besætningsejer/driftsleder ved at undlade at sørge for at de 4 brokgrise med sår på brokket, der blev aflivet, gå i besætning, uden at adskille dyrene i sygesti og/eller lade dem aflive, derved har undladt at behandle dyrene omsorgsfuldt og forsvarligt, herunder beskyttet dem bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe?

Svar ad 5:

Se svar ad 3.

Spørgsmål 6:

I bekræftende fald, finder rådet da, at et eller flere svin derved har været behandlet uforsvarligt, eller grovere uforsvarligt?

Svar ad 6:

Se svar ad 3.

Spørgsmål 7:

Giver sagen i øvrigt rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 7:

Der henvises til Rådets udtalelse af 2. december 2008 om store/komplicerede navle- og lyskebrok.

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværns-mæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med bøde på 60.000 kr.